

2023/0376(COD)

20.12.2023

***I

RAPORTI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2013/11/EL tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise kohta ning direktiive (EL) 2015/2302, (EL) 2019/2161 ja (EL) 2020/1828 (COM(2023)0649 – C9-0384/2023 – 2023/0376(COD))

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

Raportöör: Laura Ballarín Cereza

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Kahes veerus esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Välja jäetav tekst on märgistatud vasakpoolses veerus ***paksus kaldkirjas***. Teksti asendamine on märgistatud mõlemas veerus ***paksus kaldkirjas***. Uus tekst on märgistatud parempoolses veerus ***paksus kaldkirjas***.

Iga muudatusettepaneku päise esimene ja teine rida osutavad läbivaadatava õigusakti eelnõu asjaomasele tekstiosale. Kui muudatusettepanek puudutab kehtivat õigusakti, mida õigusakti eelnõus soovitakse muuta, märgitakse päises lisaks kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ja neljandale reale viide muudetavale sättele.

Konsolideeritud tekstina esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Uued tekstiosad on märgistatud ***paksus kaldkirjas***. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ¶ või läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul on uus tekst märgistatud ***paksus kaldkirjas*** ja asendatav tekst kustutatud või läbi kriipsutatud.

Erandina ei tähistata teenistuste tehtud puhtalt tehnilist laadi muudatusi lõpliku teksti vormistamiseks.

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI	28
LISA: ÜKSUSED VÕI ISIKUD, KELLELT RAPORTÖÖR SAI SISENDMATERJALI	30

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2013/11/EL tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise kohta ning direktiive (EL) 2015/2302, (EL) 2019/2161 ja (EL) 2020/1828 (COM(2023)0649 – C9-0384/2023 – 2023/0376(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2023)0649),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 114, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0384/2023),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
  - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
  - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni arvamust,
  - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit (A9-0000/2023),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
  2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Muudatusettepanek 1

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2a) Käesolev direktiiv peaks oma täieliku potentsiaali saavutamiseks ja tarbijatele kasu toomiseks nõudma, et kauplejate osalemine oleks kohustuslik

sektorites, kus esitatakse suurel arvul tarbijakaebusi, näiteks transpordi ja turismi sektorites, tingimusel et see takista pooltel kasutada oma õigust pöörduda kohtusse. Nimelt on mitmed uuringud esile toonud, et transpordi ja turismi sektorites esitatakse suurel arvul tarbijakaebusi, eriti lennureisijate õiguste valdkonnas. Kui siseriiklikud õigusaktid muudavad sellistes menetlustes osalemise vabatahtlikuks, peaksid liikmesriigid tagama, et kauplejatelt, kes otsustavad mitte osaleda, nõutakse taolise valiku selgituse avalikustamist.

Or. en

Muudatusettepanek 2

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2b) Vaidluste kohtuvälise lahendamise asutused peaksid tegema avalikult kättesaadavaks nende nimekirja, kes süstemaatiliselt ja põhjendamatult keelduvad vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluste tulemusi järgimast. Lisaks peaksid liikmesriigid tagama, et kui kauplejad ei järgi vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluse tulemusi, olenemata sellest, kas menetluse tulemus on siduv või mitte, peavad nad esitama teistele vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluse pooltele kirjaliku selgituse.

Or. en

Muudatusettepanek 3

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 5**

(5) Lisaks peaks direktiiv 2011/13/EL hõlmama ka neid tarbija õigusi, mis tulenevad sellistest liidu õigusaktidest, mis reguleerivad tarbijate ja kauplejate vahelisi suhteid juhul, kui tegemist ei ole lepingulise suhtega, osas, mis puudutab õigust pääseda juurde kaupadele ja teenustele ja saada nende eest tasu ilma kodakondsuse, elukoha või asukoha alusel diskrimineerimiseta, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/302³ artiklites 4 ja 5; **õigust avada ja vahetada pangakontosid, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/92/EL⁴ artiklites 9, 10, 11 ja 16, ning õigust mitte olla diskrimineeritud, nagu on sätestatud kõnealuse direktiivi artiklis 15; õigust saada läbipaistvat teavet rändluskõnede ja -sõnumite jaemüügingimuste kohta, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/612⁵ artiklites 13, 14 ja 15**, ning õigust lennupiletihindade ja -tariifide hindade läbipaistvusele, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1008/2008⁶ artiklis 23. Seepärast tuleks ette näha, et selliste tarbijaõiguste kategooriatega seoses tekkivaid vaidlusi saab lahendada vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlustes.

---

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. veebruari 2018. aasta määrus (EL) 2018/302, mis käsitleb siseturul toimuvat põhjendamatut asukohapõhist tõkestust ja muul viisil diskrimineerimist kliendi kodakondsuse, elukoha või asukoha alusel ning millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 2006/2004 ja (EL) 2017/2394 ning direktiivi 2009/22/EÜ (ELT L 60I, 2.3.2018, lk 1).

⁴ **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta direktiiv 2014/92/EL maksekontoga seotud tasude**

(5) Lisaks peaks direktiiv 2011/13/EL hõlmama ka neid tarbija õigusi, mis tulenevad sellistest liidu õigusaktidest, mis reguleerivad tarbijate ja kauplejate vahelisi suhteid juhul, kui tegemist ei ole lepingulise suhtega, osas, mis puudutab õigust pääseda juurde kaupadele ja teenustele ja saada nende eest tasu ilma kodakondsuse, elukoha või asukoha alusel diskrimineerimiseta, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/302³ artiklites 4 ja 5, ning õigust lennupiletihindade ja -tariifide hindade läbipaistvusele, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1008/2008⁶ artiklis 23. Seepärast tuleks ette näha, et selliste tarbijaõiguste kategooriatega seoses tekkivaid vaidlusi saab lahendada vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlustes.

---

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. veebruari 2018. aasta määrus (EL) 2018/302, mis käsitleb siseturul toimuvat põhjendamatut asukohapõhist tõkestust ja muul viisil diskrimineerimist kliendi kodakondsuse, elukoha või asukoha alusel ning millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 2006/2004 ja (EL) 2017/2394 ning direktiivi 2009/22/EÜ (ELT L 60I, 2.3.2018, lk 1).

võrreldavuse, maksekonto vahetamise ja põhimaksekontole juurdepääsu kohta (ELT L 257, 28.8.2014, lk 214).

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. aprilli 2022. aasta määrus (EL) 2022/612, mis käsitleb rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes liidus (ELT L 115, 13.4.2022, lk 1).

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1008/2008 ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta (ELT L 293, 31.10.2008, lk 3).

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1008/2008 ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta (ELT L 293, 31.10.2008, lk 3).

Or. en

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

(10) Liikmesriigid peaksid tagama, et vaidluste kohtuväline lahendamine **annaks** tarbijatele võimaluse algatada ja jälgida vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlusi ka muul moel kui interneti kaudu, kui seda taotletakse. Samuti **tuleks** digivahendite pakkumisel **tagada**, et neid saaksid kasutada kõik tarbijad, sealhulgas haavatavad tarbijad või erineva digikirjaoskuse tasemega tarbijad. Liikmesriigid peaksid tagama, et **kui** vaidluse **pooled seda taotleavad**, on **neil** alati õigus sellele, et automatiseeritud menetluse vaataks läbi füüsiline isik.

Muudatusettepanek

(10) Liikmesriigid peaksid tagama, et vaidluste kohtuväline lahendamine **annab** tarbijatele võimaluse algatada ja jälgida vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlusi ka muul moel kui interneti kaudu, kui seda taotletakse. Samuti **peaksid nad** digivahendite pakkumisel **tagama**, et neid saaksid kasutada kõik tarbijad, sealhulgas haavatavad tarbijad või erineva digikirjaoskuse tasemega tarbijad. Liikmesriigid peaksid tagama, et vaidluse **pooltel** on alati õigus sellele, et automatiseeritud menetluse vaataks läbi füüsiline isik.

Or. en

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 10 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10a) Selleks et tugevdada tarbijate ja kauplejate usaldust vaidluste kohtuvälise lahendamise vastu ning suurendada nende osalemist vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlustes, on äärmiselt oluline tagada vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste kvaliteetne toimimine ja töö. Selleks tuleks arendada vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste töötajate teadmisi. Vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlustes osalevad töötajad peaksid seetõttu läbima kohustusliku iga-aastase koolituse, et tagada nende olemasolevate teadmiste ajakohasus.

Or. en

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(11) Samuti peaksid liikmesriigid võimaldama vaidluste kohtuvälise lahendamise üksustel liita sarnased konkreetset kauplejat puudutavad juhtumid ühte menetlusse, et muuta vaidluste kohtuvälise lahendamise tulemused tarbijate jaoks, kelle suhtes on kasutatud sama ebaseaduslikku võtet, järjepidevaks ning vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste ja kauplejate jaoks kulutõhusamaks. Tarbijaid tuleks vastavalt teavitada ja neile tuleks anda võimalus oma vaidluse liitmisest keelduda.

(11) Samuti peaksid liikmesriigid võimaldama ***piisavate teadmiste ja asjatundlikkusega*** vaidluste kohtuvälise lahendamise üksustel liita sarnased konkreetset kauplejat puudutavad juhtumid ühte menetlusse, et muuta vaidluste kohtuvälise lahendamise tulemused tarbijate jaoks, kelle suhtes on kasutatud sama ebaseaduslikku võtet, järjepidevaks ning vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste ja kauplejate jaoks kulutõhusamaks. Tarbijaid tuleks vastavalt teavitada ja neile tuleks anda võimalus oma vaidluse liitmisest keelduda.

Or. en

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek

(13) Direktiivi 2013/11/EL kohaselt võivad liikmesriigid lisaks valdkondlikele liidu õigusaktidele, millega nähakse kauplejatele ette kohustus osaleda vaidluste kohtuvälises lahendamises sektorites, mida nad peavad sobivaks, kehtestada siseriiklikud õigusnormid, millega nähakse kauplejatele ette kohustus osaleda vaidluste kohtuvälises lahendamises. Selleks et julgustada kauplejaid vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlustes osalema ning tagada nõuetekohased ja kiired vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlused, tuleks nõuda, et kauplejad vastaksid teatava tähtaja jooksul vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste päringutele selle kohta, kas nad kavatsevad kavandatavas menetluses osaleda, eriti juhtudel, kui nende osalemine ei ole kohustuslik.

Muudatusettepanek

(13) Direktiivi 2013/11/EL kohaselt võivad liikmesriigid lisaks valdkondlikele liidu õigusaktidele, millega nähakse kauplejatele ette kohustus osaleda vaidluste kohtuvälises lahendamises sektorites, mida nad peavad sobivaks, kehtestada siseriiklikud õigusnormid, millega nähakse kauplejatele ette kohustus osaleda vaidluste kohtuvälises lahendamises. Selleks et julgustada kauplejaid vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlustes osalema ning tagada nõuetekohased ja kiired vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlused, tuleks nõuda, et kauplejad vastaksid teatava tähtaja jooksul, ***mis ei ületa 10 tööpäeva***, vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste päringutele selle kohta, kas nad kavatsevad kavandatavas menetluses osaleda, eriti juhtudel, kui nende osalemine ei ole kohustuslik. ***Kui nad seda ei tee, tuleks nende suhtes kohaldada käesoleva direktiivi kohaseid karistusi.***

Or. en

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

(14) ***Selleks et vähendada teabe- ja aruandlusnõudeid ning hoida kokku vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste, pädevate riiklike asutuste ja kauplejate kulusid, tuleks aruandlus- ja teabenõudeid lihtsustada ning vähendada teabe hulka, mida vaidluste kohtuvälise***

Muudatusettepanek

välja jäetud

lahendamise üksused pädevatele asutustele esitavad.

Or. en

Muudatusettepanek 9

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 14 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(14a) Paljudes Euroopa riikides on tarbijad endiselt ebapiisavalt teavitatud tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste olemasolust ja nende pakutavatest teenustest. Selleks et suurendada tarbijate teadlikkust vaidluste kohtuvälise lahendamise üksustest ja vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlustes osalevatest kauplejatest, peaksid kauplejad esitama teavet vaidluste kohtuvälise lahendamise kohta selgelt, eristuvalt, arusaadavalt ja kergesti kättesaadavalt. Kui kauplejal on veebisait, peaks ta esitama vastava teabe sellel veebisaidil muust teabest selgelt eraldatuna. Vastav teave peaks sisalduma kaupleja üldtingimustes ja olema esitatud tema väljastatavatel arvetel. Lisaks peaksid kauplejad suhtlemise hõlbustamiseks looma spetsiaalse e-posti aadressi, mille kaudu tarbijad saavad nendega ühendust võtta ainult vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluste eesmärgil.

Or. en

Muudatusettepanek 10

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 14 b (uus)**

(14b) Tarbijaõiguste jõustamise süsteemi üldise järjepidevuse ja sidususe tagamiseks on äärmiselt oluline kiire koostöö erinevate tarbijaõiguste jõustamisega seotud osalejate vahel. Direktiivi 2013/11/EL artiklit 17 tuleks muuta, et lisada vaidluste kohtuvälise lahendamise üksustele kohustus teatada neile teatavaks saanud ebaausatest kaubandustavadest ja -tingimustest oma riigi pädevatele asutustele või tarbijaorganisatsioonidele.

Or. en

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 15

(15) Selleks et tarbijate ja kauplejate abistamine oleks piiriülestes vaidlustes tulemuslik, on vaja tagada, et liikmesriigid loovad vaidluste kohtuvälise lahendamise kontaktpunktid, millel on selgelt määratletud ülesanded. Euroopa tarbijakeskustel on head võimalused selliste ülesannete täitmiseks, kuna nad on spetsialiseerunud tarbijate abistamisele piiriüleste ostudega seotud probleemide tekkimisel, kuid liikmesriikidel peaks olema võimalik valida ka muid asjakohaste eksperditeadmistega organeid. Neist määratud vaidluste kohtuvälise lahendamise kontaktpunktidest tuleks teavitada komisjoni.

(15) Selleks et tarbijate ja kauplejate abistamine oleks piiriülestes vaidlustes tulemuslik, on vaja tagada, et liikmesriigid loovad vaidluste kohtuvälise lahendamise kontaktpunktid, millel on selgelt määratletud ülesanded. Euroopa tarbijakeskustel on head võimalused selliste ülesannete täitmiseks, kuna nad on spetsialiseerunud tarbijate abistamisele piiriüleste ostudega seotud probleemide tekkimisel, kuid liikmesriikidel peaks olema võimalik valida ka muid asjakohaste eksperditeadmistega organeid **ning nad peaksid tagama neile piisavad eelarvelised vahendid ja inimressursid**. Neist määratud vaidluste kohtuvälise lahendamise kontaktpunktidest tuleks teavitada komisjoni.

Or. en

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

(17) Tagamaks, et tarbijatel oleks lihtne leida sobiv vaidluste kohtuvälise lahendamise üksus, eriti piiriüleses kontekstis, peaks komisjon välja töötama interaktiivse digivahendi, kus on esitatud peamine teave vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste kohta ja lingid vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste veebisaitidele, nagu nendest on komisjonile teatatud, ning seda digivahendit hooldama.

Muudatusettepanek

(17) Tagamaks, et tarbijatel oleks lihtne leida sobiv vaidluste kohtuvälise lahendamise üksus, eriti piiriüleses kontekstis, peaks komisjon välja töötama interaktiivse digivahendi, kus on esitatud peamine teave vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste kohta ja lingid vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste veebisaitidele, nagu nendest on komisjonile teatatud, ***mis suunab tarbijad nende vaidluste lahendamiseks pädeva asutuse juurde***, ning seda digivahendit hooldama. ***Komisjon peaks tagama kooskõla sellise interaktiivse digivahendi ning muude liidu ja siseriiklike digivahendite vahel. Vahendi väljatöötamisel peaks komisjon konsulteerima asjaomaste sidusrühmadega, sealhulgas Euroopa tarbijakeskuste, tarbijaorganisatsioonide või muude tarbijakaitsega tegelevate asutustega.***

Or. en

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 17 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(17a) On vaja, et liikmesriigid kehtestaksid karistused käesoleva direktiivi rikkumise eest ja tagaksid nende jõustamise. Karistused peaksid olema mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

Or. en

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt -1 (uus)

Direktiiv 2013/11/EL

Artikkel 1

Kehtiv tekst

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva direktiivi eesmärk on aidata tarbijakaitse kõrge taseme saavutamisele kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele, tagades, et tarbijad saavad vabatahtlikkuse alusel esitada kauplejate vastu kaebusi üksustele, kes pakuvad sõltumatuid, erapooletuid, läbipaistvaid, tõhusaid, kiireid ja õiglasi vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlusi. Käesolev direktiiv ei piira siseriiklike õigusaktide kohaldamist, mille kohaselt on sellistes menetlustes osalemine kohustuslik, tingimusel et kõnealused õigusaktid ei takista pooli kasutamast oma õigust pöörduda kohtusse.

Muudatusettepanek

(-1) Artikkel 1 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva direktiivi eesmärk on aidata tarbijakaitse kõrge taseme saavutamisele kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele, tagades, et tarbijad saavad vabatahtlikkuse alusel esitada kauplejate vastu kaebusi üksustele, kes pakuvad sõltumatuid, erapooletuid, läbipaistvaid, tõhusaid, kiireid ja õiglasi vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlusi.

Käesoleva direktiiviga nõutakse, et kauplejate osalemine vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlustes oleks transpordi ja turismi sektorites kohustuslik, takistamata samas pooli kasutamast oma õigust pöörduda kohtusse.

Käesolev direktiiv ei piira siseriiklike õigusaktide kohaldamist, mille kohaselt on sellistes menetlustes osalemine kohustuslik ***muudes kui teises lõigus osutatud majandussektorites***, tingimusel et kõnealused õigusaktid ei takista pooli kasutamast oma õigust pöörduda kohtusse.

Kui siseriiklike õigusaktide kohaselt on sellistes menetlustes osalemine vabatahtlik, nõuavad liikmesriigid kauplejatele, kes otsustavad mitte osaleda, taolise otsuse põhjuste selgitamist ja oma

selgituse avalikustamist.“

Or. en

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1

Direktiiv 2013/11/EL

Artikkel 2 – lõige 1 – lõik 1 – punkt b – alapunkt i

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

i) ebaausad kaubandusvõtted ja -tingimused;

välja jäetud

Or. en

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1

Direktiiv 2013/11/EL

Artikkel 2 – lõige 1 – lõik 1 – punkt b – alapunkt iv

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

iv) juurdepääs teenustele ja tarnetele;

välja jäetud

Or. en

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1

Direktiiv 2013/11/EL

Artikkel 2 – lõige 1 – lõik 1 – punkt b – alapunkt v

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

v) õiguskaitsevahendid toodete ja digisisu mittevastavuse korral;

välja jäetud

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1

Direktiiv 2013/11/EL

Artikkel 2 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

***Liikmesriigid võivad kohaldada
käesolevas direktiivis sätestatud vaidluste
kohtuvälise lahendamise menetlusi ka
vaidluste kategooriate suhtes, mida ei ole
loetletud esimese lõigu punktis b.***

välja jäetud

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3 – alapunkt b

Direktiiv 2013/11/EL

Artikkel 5 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

a) tagavad, et tarbijad saavad esitada kaebuse ja vajalikud lisadokumendid jälgitaval viisil interneti kaudu, ning tagavad, et tarbijad saavad neid dokumente esitada ja neile juurde pääseda ka muul viisil kui digitaalselt, ***kui nad seda taotlevad;***

a) tagavad, et tarbijad saavad esitada kaebuse ja vajalikud lisadokumendid jälgitaval viisil interneti kaudu, ning tagavad, et tarbijad saavad neid dokumente esitada ja neile juurde pääseda ka muul viisil kui digitaalselt;

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3 – alapunkt b

Direktiiv 2013/11/EL

Artikkel 5 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) **annavad vaidluse pooltele õiguse taotleda**, et vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluse tulemuse **vaataks** läbi füüsiline isik, kui menetlus viidi läbi automatiseeritud vahenditega;

Muudatusettepanek

c) **tagavad**, et vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluse tulemuse **vaatab** läbi füüsiline isik, kui menetlus viidi läbi automatiseeritud vahenditega;

Or. en

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3 – alapunkt b

Direktiiv 2013/11/EL

Artikkel 5 – lõige 2 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) võivad liita sarnased juhtumid ühe konkreetse kaupleja vastu ühte menetlusse tingimusel, et asjaomast tarbijat teavitatakse sellest ja ta **seda ei vaidlusta**;

Muudatusettepanek

d) võivad liita sarnased juhtumid ühe konkreetse kaupleja vastu ühte menetlusse tingimusel, et asjaomast tarbijat teavitatakse sellest ja ta **nõustub sellega sõnaselgelt, ning et vaidluste kohtuvälise lahendamise üksusel on ühte menetlusse liidetud juhtumitega tegelemiseks piisavad teadmised ja asjatundlikkus**;

Or. en

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3 – alapunkt d

Direktiiv 2013/11/EL

Artikkel 5 – lõige 8

Komisjoni ettepanek

8. Liikmesriigid tagavad, et nende territooriumil asuvad kauplejad, kellega võtab ühendust nende riigi või mõne teise liikmesriigi vaidluste kohtuvälise lahendamise üksus, teavitavad kõnealust

Muudatusettepanek

8. Liikmesriigid tagavad, et nende territooriumil asuvad kauplejad, kellega võtab ühendust nende riigi või mõne teise liikmesriigi vaidluste kohtuvälise lahendamise üksus, teavitavad kõnealust

vaidluste kohtuvälise lahendamise üksust sellest, kas nad nõustuvad kavandatavas menetluses osalema või mitte, ning vastavad mõistliku aja jooksul, mis ei **üle 20** tööpäeva.

vaidluste kohtuvälise lahendamise üksust sellest, kas nad nõustuvad kavandatavas menetluses osalema või mitte, ning vastavad mõistliku aja jooksul, mis ei **ületa 10** tööpäeva.

Or. en

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõige 1 – punkt 3 a (uus)
Direktiiv 2013/11/EL
Artikkel 6 – lõige 6

Kehtiv tekst

6. Lõike 1 punkti a kohaldamisel **ergutavad** liikmesriigid vaidluste kohtuvälise lahendamise **üksusi koolitama** vaidluste kohtuvälise lahendamise eest **vastutavaid füüsilisi isikuid. Kui selline koolitamine toimub, teostavad** pädevad asutused järelevalvet vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste poolt loodud koolituskavade üle neile artikli 19 lõike 3 punkti g kohaselt edastatud teabe põhjal.

Muudatusettepanek

3a. Artikli 6 lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Lõike 1 punkti a kohaldamisel **tagavad** liikmesriigid, **et** vaidluste kohtuvälise lahendamise **üksused pakuvad iga-aastast koolitust** vaidluste kohtuvälise lahendamise eest **vastutavatele füüsilistele isikutele, eelkõige tarbijaõiguse ja muude asjakohaste valdkondlike õigusaktide alal.** Pädevad asutused **teostavad** järelevalvet vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste poolt loodud koolituskavade üle neile artikli 19 lõike 3 punkti g kohaselt edastatud teabe põhjal.“

Or. en

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 4
Direktiiv 2013/11/EL
Artikkel 7 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

4. Artikli 7 lõiget 2 muudetakse

Muudatusettepanek

välja jäetud

järgmiselt:

(a) sissejuhatava osa esimene lause asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid tagavad, et vaidluste kohtuvälise lahendamise üksused teevad iga kahe aasta tagant koostatavad tegevusaruanded üldsusele kättesaadavaks oma veebisaitidel ja taotluse korral püsival andmekandjal ja muudel viisidel, mida nad peavad asjakohaseks.“

(b) punkt h jäetakse välja.

Or. en

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 4 a (uus)

Direktiiv 2013/11/EL

Artikkel 7 – lõige 2 – punkt g

Kehtiv tekst

g) vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluste otsuste täitmise määr (kui see on teada);

Muudatusettepanek

4a. Artikli 7 lõike 2 punkt g asendatakse järgmisega:

„g) vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluste otsuste täitmise määr (kui see on teada) ning kauplejad, kes süstemaatiliselt ja põhjendamatult keelduvad vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluste otsuseid täitmast;“

Or. en

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 4 b (uus)

Direktiiv 2013/11/EL

Artikkel 11a

4b. Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 11a

Liikmesriigid tagavad, et kui kauplejad ei järgi vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluse tulemusi, olenemata sellest, kas menetluse tulemus on siduv või mitte, peavad nad esitama teistele vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluse pooltele kirjaliku selgituse.“

Or. en

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 4 c (uus)

Direktiiv 2013/11/EL

Artikkel 13 – lõige 2

Kehtiv tekst

2. Lõikes 1 osutatud teave esitatakse ***selgesõnalisel, arusaadaval ja kergesti kättesaadaval viisil*** kaupleja veebisaidil (kui see on olemas) ***ning vajaduse korral*** kaupleja ja tarbija vaheliste müügi- või teenuse osutamise lepingute üldtingimustes.

Muudatusettepanek

4c. Artikli 13 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Lõikes 1 osutatud teave esitatakse:

a) kaupleja veebisaidil (kui see on olemas), ***selgesõnalisel, eristuv, arusaadaval ja kergesti kättesaadaval viisil ning muust kaupleja veebisaidil saadaolevast teabest selgelt eraldatuna;***

b) kaupleja ja tarbija vaheliste müügi- või teenuse osutamise lepingute üldtingimustes; ***ning***

c) ***kaupleja väljastatud arvetel.***

2a. Kauplejad loovad spetsiaalse e-posti aadressi, mille kaudu tarbijad

saavad nendega ühendust võtta ainult vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluste eesmärgil.“

Or. en

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 5

Direktiiv 2013/11/EL

Artikkel 13 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5. Artikli 13 lõige 3 jäetakse välja.

välja jäetud

Or. en

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6

Direktiiv 2013/11/EL

Artikkel 14 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Iga liikmesriik määrab vaidluste kohtuvälise lahendamise kontaktpunkti, kes vastutab lõikes 1 osutatud ülesande täitmise eest. Iga liikmesriik edastab komisjonile oma vaidluste kohtuvälise lahendamise kontaktpunkti nime ja kontaktandmed. Liikmesriigid annavad vastutuse vaidluste kohtuvälise lahendamise kontaktpunktide toimimise eest oma keskusele, mis kuulub Euroopa tarbijakeskuste võrgustikku, **või kui see ei ole võimalik, siis** tarbijaorganisatsioonidele või muudele tarbijakaitsega tegelevatele organitele.

2. Iga liikmesriik määrab vaidluste kohtuvälise lahendamise kontaktpunkti, kes vastutab lõikes 1 osutatud ülesande täitmise eest. Iga liikmesriik edastab komisjonile oma vaidluste kohtuvälise lahendamise kontaktpunkti nime ja kontaktandmed. Liikmesriigid annavad vastutuse vaidluste kohtuvälise lahendamise kontaktpunktide toimimise eest oma keskusele, mis kuulub Euroopa tarbijakeskuste võrgustikku, tarbijaorganisatsioonidele või muudele tarbijakaitsega tegelevatele organitele **ning tagavad neile piisavad eelarvelised vahendid ja inimressursid.**

Or. en

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6 a (uus)
Direktiiv 2013/11/EL
Artikkel 17 – lõige 2

Kehtiv tekst

2. See koostöö hõlmab eelkõige vastastikust teabevahetust seoses konkreetsete ettevõtlussektorite praktikaga, mille kohta tarbijad on korduvalt kaebusi esitanud. See hõlmab ka siseriiklike asutuste poolt vaidluste kohtuvälise lahendamise üksustele tehniliste hinnangute ja teabe andmist, kui sellised hinnangud või teave on konkreetsete vaidluste lahendamiseks vajalik ja on juba olemas.

Muudatusettepanek

6a. Artikli 17 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. See koostöö hõlmab eelkõige vastastikust teabevahetust seoses konkreetsete ettevõtlussektorite praktikaga, mille kohta tarbijad on korduvalt kaebusi esitanud. **See hõlmab ka vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste kohustust suunata tarbijad tarbijakaitseasutuste ja/või tarbijaorganisatsioonide juurde, kui nad teatavad eksitavatest turutavade, ning teavitada pädevaid asutusi alati, kui nad saavad teada ebaausatest kaubandustavade ja -tingimustest.** See hõlmab ka siseriiklike asutuste poolt vaidluste kohtuvälise lahendamise üksustele tehniliste hinnangute ja teabe andmist, kui sellised hinnangud või teave on konkreetsete vaidluste lahendamiseks vajalik ja on juba olemas.“

Or. en

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6 b (uus)
Direktiiv 2013/11/EL
Artikkel 18 – lõige 1

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

6b. Artikli 18 lõige 1 asendatakse järgmisega:

1. Liikmesriik määrab pädeva asutuse, kes täidab artiklites 19 ja 20 sätestatud ülesandeid. Liikmesriik võib määrata rohkem kui ühe pädeva asutuse. Kui liikmesriik seda teeb, otsustab ta, milline määratud pädevatest asutustest on komisjonile ühtseks kontaktpunktiks. Liikmesriik teatab komisjonile enda määratud pädevast asutusest või vajadusel pädevatest asutustest, sh ühtsest kontaktpunktist.

„1. Liikmesriik määrab pädeva asutuse, kes täidab artiklites 19 ja 20 sätestatud ülesandeid. **Liikmesriigid tagavad, et nende pädevatel asutustel on piisavad eelarvelised ja muud vahendid, sealhulgas piisav arv pädevaid töötajaid, kellel on vajalikud teadmised, ning et nad on kehtestanud menetlused ja muud korrad oma ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks.** Liikmesriik võib määrata rohkem kui ühe pädeva asutuse. Kui liikmesriik seda teeb, otsustab ta, milline määratud pädevatest asutustest on komisjonile ühtseks kontaktpunktiks. Liikmesriik teatab komisjonile enda määratud pädevast asutusest või vajadusel pädevatest asutustest, sh ühtsest kontaktpunktist.“

Or. en

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6 c (uus)
Direktiiv 2013/11/EL
Artikkel 19 – lõige 3

Kehtiv tekst

3. Liikmesriigid tagavad, et vaidluste kohtuvälise lahendamise üksused edastavad pädevale asutusele **iga kahe aasta järel** järgmise teabe:

d) vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluste tulemuste järgimise määr (kui see on teada);

Muudatusettepanek

6c. Artikli 19 lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

a) sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„3. Liikmesriigid tagavad, et vaidluste kohtuvälise lahendamise üksused edastavad pädevale asutusele **igal aastal** järgmise teabe:“

b) punkt d asendatakse järgmisega:

„d) vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluste tulemuste järgimise määr (kui see on teada) **ning kauplejad, kes süstemaatiliselt ja põhjendamatult keelduvad vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluste tulemusi**

järgimast.“

Or. en

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 7

Direktiiv 2013/11/EL

Artikkel 19 – lõige 3 – punktid f, g ja h

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

7. Artikli 19 lõikest 3 jäetakse välja punktid f, g ja h.

välja jäetud

Or. en

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 7 a (uus)

Direktiiv 2013/11/EL

Artikkel 20 – lõige 5

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

5. Pädev asutus teeb lõikes 4 osutatud vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste konsolideeritud nimekirja üldsusele kättesaadavaks oma veebisaidil, esitades lingi komisjoni asjaomasele veebisaidile. Lisaks teeb pädev asutus kõnealuse konsolideeritud nimekirja üldsusele kättesaadavaks püsival andmekandjal.

7a. Artikli 20 lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Pädev asutus teeb lõikes 4 osutatud vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste konsolideeritud nimekirja üldsusele kättesaadavaks oma veebisaidil, esitades lingi komisjoni asjaomasele veebisaidile. Lisaks teeb pädev asutus kõnealuse konsolideeritud nimekirja üldsusele kättesaadavaks püsival andmekandjal. ***Iga pädev asutus teeb avalikult kättesaadavaks kauplejate nimekirja, kes süstemaatiliselt ja põhjendamatult keelduvad vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluste tulemusi järgimast.“***

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 8

Direktiiv 2013/11/EL

Artikkel 20 – lõige 8

Komisjoni ettepanek

8. Komisjon töötab välja interaktiivse digivahendi, mis pakub üldteavet tarbijate õiguskaitsevahendite kohta ja linke talle käesoleva artikli lõike 2 kohaselt teatatud vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste veebilehtedele, ning haldab seda.

Muudatusettepanek

8. Komisjon töötab välja ***kasutajasõbraliku*** interaktiivse digivahendi, mis pakub üldteavet tarbijate õiguskaitsevahendite kohta ja linke talle käesoleva artikli lõike 2 kohaselt teatatud vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste veebilehtedele, ning haldab seda, ***suunates tarbijaid nende vaidluste lahendamiseks pädeva asutuse juurde.***

Komisjon vastutab vajaduse korral selle interaktiivse digivahendi ja riiklike digivahendite koostöö viimise eest.

Vahendi väljatöötamisel peab komisjon konsulteerima asjaomaste sidusrühmadega, sealhulgas Euroopa tarbijakeskuste, tarbijaorganisatsioonide või muude tarbijakaitsega tegelevate asutustega.

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 8 a (uus)

Direktiiv 2013/11/EL

Artikkel 21

Kehtiv tekst

Artikkel 21

Muudatusettepanek

8a. Artikkel 21 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 21

Karistused

Liikmesriigid sätestavad eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse eelkõige artikli 13 alusel vastuvõetud siseriiklike õigusaktide rikkumise eest, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Ette nähtud karistused on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

Karistused

1. Liikmesriigid sätestavad eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse **käesoleva direktiivi**, eelkõige **artikli 5 lõike 8 ja** artikli 13 alusel vastuvõetud siseriiklike õigusaktide rikkumise eest, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Ette nähtud karistused on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

2. **Liikmesriigid tagavad, et karistuste määramisel võetakse asjakohasel juhul arvesse järgmisi kriteeriume, mille loetelu on mitteammendav ja näitlik:**

- a) **rikkumise laad, raskus, ulatus ja kestus;**
- b) **meetmed, mille kaupleja on võtnud tarbijate kantud kahju leevendamiseks või heastamiseks;**
- c) **kaupleja toime pandud varasemad rikkumised;**
- d) **rikkumisest kauplejale tulenenud rahaline kasu või rikkumise abil välditud kahju juhul, kui asjakohased andmed on kättesaadavad;**
- e) **kauplejale teistes liikmesriikides sama rikkumise eest määratud karistused piiriüleste juhtumite puhul, kui teave selliste karistuste kohta on kättesaadav Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2017/2394 loodud mehhanismi kaudu;**
- f) **juhtumi asjaolude suhtes kohaldatavad muud karistust raskendavad või kergendavad asjaolud.**

3. **Liikmesriigid teavitavad komisjoni hiljemalt ... [24 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi vastuvõtmise kuupäeva] lõikes 1 osutatud normidest ja meetmetest ning teavitavad komisjoni viivitamata nende hilisematest muudatusest.**“

Or. en

SELETUSKIRI

2013. aasta tarbijavaidluste kohtuvälist lahendamist käsitleva direktiivi eesmärk oli tagada ELi tarbijatele juurdepääs kvaliteetsetele kohtuvälistele menetlustele, et lahendada nende lepingulisi vaidlusi ELis asutatud kauplejatega. Sellegipoolest jõuti komisjoni 2019. aasta aruandes vaidluste kohtuvälise lahendamise direktiivi ja vaidluste internetipõhise lahendamise määruse kohaldamise kohta järeldusele, et vaidluste kohtuvälise lahendamise/vaidluste internetipõhise lahendamise raamistik pole saavutanud oma täit potentsiaali. Lisaks oli komisjoni 2023. aasta tarbijate tulemustabeli andmetel veerand tarbijatest puutunud kokku mõne kaebust vääriva probleemiga, kuid kolmandik neist ei võtnud midagi ette menetlusaegade pikkuse, väikeste summade või vähese usu tõttu sellesse, et probleem saab rahuldava lahenduse. Sellest tulenevalt menetletakse ELis igal aastal vaid 300 000 nõuetele vastavat vaidlust.

Vaidluste kohtuvälise lahendamise direktiivi läbivaatamist käsitleva komisjoni ettepaneku eesmärk on vaidluste kohandamine, mis tulenevad tarbijaturu uutest suundumustest, mis hõlmavad palju rohkem veebipõhiseid oste, sealhulgas ELi välistelt kauplejatelt. Ettepanekuga laiendatakse vaidluste kohtuvälise lahendamise direktiivi kohaldamisala, et see hõlmaks igasuguseid tarbijavaidlusi, sealhulgas tarbijaõigusi, mida kohaldatakse lepinguvälistes ja lepingueelsetes olukordades, ning väljaspool ELi asutatud kauplejaid. Ettepanekuga võetakse kasutusele uus interaktiivne digivahend, mis pakub üldteavet tarbijate õiguskaitsevahendite kohta ja linke teatatud vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste veebilehtedele.

Raportöör nõustub sellega, et vaidluste kohtuvälise lahendamise direktiivi tuleb ajakohastada, parandamaks vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluste tõhusust ja kvaliteeti ning andmaks tarbijatele rohkem võimalusi oma vaidluste kohtuväliseks lahendamiseks viisil, mis on kiirem, odavam ja mugavam. Raportöör tunneb heameelt vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluse läbivaatamise üle, kuid peab kahetsusväärseks, et komisjon on vaid osaliselt käsitlenud vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluste struktuurseid probleeme, nagu ettevõtjate ja tarbijate vähene kaasatus vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlustesse, tarbijate teadmatus ning tarbijate ja kauplejate usalduse puudumine vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste vastu. Seetõttu on raporti projekti eesmärk suurendada komisjoni ettepaneku ambitsioonikust kahe eesmärgiga: tõsta tarbijate teadlikkust ja suurendada kauplejate osalust vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlustes.

Mis puudutab komisjoni pakutud **materiaalset kohaldamisala**, siis on raportöör veendunud, et laiendamine lepinguvälistele ja lepingueelsetele kohustustele võib põhjustada segadust tarbijate ja kauplejate seas ning vaidluste lahendamiseks vajalike ressursside ja ekspertteadmiste puudumist vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste seas. Seetõttu teeb raportöör ettepaneku laiendada tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise materiaalsel kohaldamisala ja soovib kaasata konkreetseid seadusjärgsed tarbijaõigused, mida kehtiv direktiiv seni ei hõlma, näiteks mittediskrimineerimine kodakondsuse või elukoha alusel, õigus vahetada pakkujaid, reisijate õigused ning kauplejate kohustuslikud lepingueelsed kohustused. Lisaks tunneb raportöör heameelt **geograafilise kohaldamisala** laiendamise üle, et võimaldada väljaspool ELi asutatud kauplejal osaleda (vabatahtlikult) vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlustes.

Seoses **kauplejate osalemisega vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlustes** soovib raportöör käsitleda antud küsimust kahest vaatenurgast: 1) kauplejate osalemine vaidluste

kohtuvälises lahendamises ja 2) selliste menetluste tulemuste järgimine kauplejate poolt. Seetõttu soovitab raportöör tarbijakaebuste suure arvu tõttu turismi- ja transpordivaldkonna kauplejate kohustuslikku osalemist. Sektorites, kus siseriiklikud õigusaktid muudavad vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlustes osalemise vabatahtlikuks, sätestab raportöör kauplejatele kohustuse selgitada, miks nad otsustavad menetluses mitte osaleda. Raportöör väljendab heameelt kauplejate uue kohustuse üle vastata vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuse esitatud taotlusele olenemata sellest, kas nad kavatsevad osaleda nende vastu algatatud vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluses või mitte. Samas on raportöör arvamusel, et 10 tööpäeva jätaks kauplejatele vastamiseks piisavalt aega (komisjoni pakutud 20 tööpäeva asemel).

Suurendamaks kauplejate osalemist vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlustes teeb raportöör ettepaneku, et vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluste tulemusi ebaõiglaselt ja järjekindlalt eiravate kauplejate nimed tehakse liikmesriikides avalikult teatavaks ning nad peavad andma kirjalikke selgitusi vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluse teistele pooltele juhul, kui nad seda otsust ei järgi.

Lisaks on raportöör kindlalt veendunud, et vaidluste kohtuvälise lahendamise läbivaatamine peaks andma võimaluse **parandada tarbijate ja kauplejate teadlikkust ning nende usaldust vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluste vastu**. Seetõttu teeb raportöör ettepaneku tõsta tarbijate teadlikkust, kehtestades kohustusliku vaidluste kohtuvälise lahendamise teabe esitamise: kaupleja veebisaidil, muust teabest eraldatuna, üldtingimustes ja kaupleja väljastatud arvetel. Lisaks teabe esitamisele peavad kauplejad looma spetsiaalse e-posti aadressi, mille kaudu saavad tarbijad nendega ühendust võtta ainult vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluste eesmärgil. Asjatundlikkuse ja teadmiste parandamiseks teeb raportöör ettepaneku korraldada vaidluste kohtuvälise lahendamise töötajatele iga-aastane kohustuslik koolitus, et tagada nende teadmiste pidev ajakohastamine suurema huvi saavutamiseks vaidluste kohtuvälise lahendamise vastu. Kavandatav koolitus hõlmab tarbijaõiguse ja muude asjakohaste valdkondlike õigusaktide ala.

Mis puudutab **vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste aruandluskohustust**, siis teeb komisjon ettepaneku kaotada mõned aruandlusnõuded, mis praegu kehtivad vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste suhtes, eelkõige teave vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste poolt oma töötajatele korraldatavast koolitusest või hindamine üksuse pakutava vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluse tõhususe kohta ja võimalike viiside kohta nende tulemuste parandamiseks. Raportöör ei nõustu aruandluskohustuste kaotamisega, mis võimaldavad pädevatel asutustel teostada tõhusat järelevalvet vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste üle.

LISA: ÜKSUSED VÕI ISIKUD, KELLELT RAPORTÖÖR SAI SISENDMATERJALI

Vastavalt kodukorra I lisa artiklile 8 kinnitab raportöör, et ta sai raporti projekti koostamisel sisendmaterjali järgmistelt üksustelt või isikutelt:

Üksus ja/või isik
BEUC - The European Consumer Organization
European Consumer Center Germany
Centro Europeu do Consumidor Portugal
FACUA - consumidores en accion
European Consumer Center Sweden
Agencia Catalana de Consum
Business Europe
European Advertising Standards Alliance
Ecommerce Europe
Amazon Europe
European Consumer Center France
Representación Permanente de España Ante la Unión Europea

Eespool esitatud loetelu koostamise eest vastutab ainuisikuliselt raportöör.